

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 798/2025
08.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Тајјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић, и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Весне Филиповић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници К 183/24 од 09.10.2024.године и Вишег суда у Шапцу Кж1 23/25 од 19.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Весне Филиповић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници К 183/24 од 09.10.2024. године и Вишег суда у Шапцу Кж1 23/25 од 19.03.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду закона из члана 74. Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници К 183/24 од 09.10.2024. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 5. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од три месеца, коју ће издржавати у просторијама у којима станује у ..., без примене мере електронског надзора, уз упозорење да уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора и новчану казну у износу од 20.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од 60 дана од правноснажности пресуде, што уколико не учини новчана казна се има заменити у казну затвора, тако што ће за сваких започетих хиљаду динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је на основу члана 264. став 1. ЗКП, обавезан да накнади трошкове кривичног поступка Основном суду у Лозници у износу од 9.232,00 динара, као и износ од 5.000,00 динара на име судског паушала, као и ОЈТ у Лозници износ од 58.500,00 динара, све у року од 60 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Кж1 23/25 од 19.03.2025. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Весна Филиповић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, док из образложења произлази да захтев подноси због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 74. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијану другостепену одлуку, тако што ће усвојити жалбу браниоца окривљеног поднету против првостепене одлуке и окривљеног ослободити од оптужбе или укинати првостепену одлуку и предмет вратити првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду закона из члана 74. ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема прописани садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости нумерише повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, а из образложења произлази да захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Указујући на наведену повреду, бранилац окривљеног истиче да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се не могу заснивати и то записницима о испитивању сведока оштећених ББ и ВВ, сачињеним пред ОЈТ у Лозници дана 13.01.2023. године и дана 27.04.2023. године, као и сведока - старатеља окривљеног ГГ, испитане дана 30.05.2023. године, пред јавним тужиоцем ОЈТ у Лозници. С тим у вези бранилац окривљеног наводи да су сведоци – оштећени и сведок – старатељ окривљеног испитани без позива и присуства окривљеног и његовог браниоца, као и старатеља, имајући у виду да се ради о лицу које је делимично лишено пословне способности и који мора имати браниоца.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани.

Ово из разлога јер чињеница да је испитивање сведока оштећених ББ дана 13.01.2023. године и ВВ дана 27.04.2023. године, пред Основним јавним тужиоцем у Лозници, обављено без уредног обавештавања окривљеног АА од стране јавног тужиоца, по оцени овога суда, не представља разлог за издвајање из списка предмета записника о њиховом испитивању, будући да је у питању недостатак који се може отклонити на главном претресу непосредним испитивањем сведока оштећених, а што је у конкретном случају у овом кривичном поступку и учињено непосредним испитивањем на главном претресу одржаном дана 06.08.2024. године сведока оштећеног ВВ и дана 09.10.2024. године сведока – оштећене ББ, а у присуству окривљеног АА и браниоца окривљеног адвоката Весне Филиповић, где су сведоци оштећени упозорени на своја права из члана 94. ЗКП, положили заклетву у складу са одредбом чланом 96. ЗКП и упозорени у смислу одредбе члана 401. ЗКП да су дужни да говоре истину, те су се изјаснили у погледу кривичног дела, додајући при томе одређена појашњења и одговарали су на постављена питања браниоца окривљеног, поступајућег судије и јавног тужиоца.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога на штету окривљеног није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Поред тога, по налажењу Врховног суда, нема битне повреде одредбе кривичног поступка на коју бранилац окривљеног указује, ако се има у виду, да битна повреда одредбе кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП постоји само ако се пресуда заснива на доказу на коме се не може заснивати, а у конкретном случају, пресуда се не заснива на доказу – записнику о испитивању сведока - старатеља окривљеног ГГ, па није учињена битна повреда на коју бранилац неосновано указује.

Бранилац окривљеног у захтеву, иако не нумерише, истиче и повреду права на обавезну одбрану из члана 74. ЗКП, наводима да у ситуацији када је окривљени лице које је пословно и процесно неспособно и коме је одређен старатељ решењем Центра за социјални рад, да је код таквог лица обавезна одбрана, односно позивање браниоца и старатеља приликом предузимања свих радњи од стране тужилаштва и суда.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 74. ЗКП предвиђена је обавезна одбрана окривљеног у кривичном поступку, односно прописано је девет процесних ситуација у којима окривљени мора имати браниоца. Повреда закона из члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП, постоји, уколико се води поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења – од подношења предлога за изрицање такве мере, па до

доношења одлуке из члана 526. став 2. и 3. овог законика или до правноснажности решења о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења.

Из списка предмета произилази да се против окривљеног АА водио редован кривични поступак, да је окривљени лице које је делимично лишено пословне способности, да је у току овог кривичног поступка вештачена урачунљивост и процесна способност окривљеног од стране комисије судских вештака опште болнице у Лозници, а који су се у налазу и мишљењу изјаснили да је окривљени процесно способан и да је у време извршења кривичног дела способност да схвати значај свог дела и управља својим поступцима била смањена, али не и битно, односно да је окривљени био урачунљив.

Према томе окривљеном нису повређена права на одбрану јер су током поступка испоштоване одредбе члана 68. ЗКП у погледу права окривљеног, а у конкретној ситуацији није било места примени одредбе члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП, јер се није водио поступак за изрицање мера безбедности из члана 521. – 532. ЗКП, на које одредбе се бранилац окривљеног неосновно позива у поднетом захтеву, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 74. ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче доказне предлоге које је током поступка суд одбио да изведе и то испитивање радника Центра за социјални рад ГГ, адвоката Станоја Филиповића, сведока ДД, очевица догађаја, те је суд одбио да нареди медицинско вештачење личности оштећених, као и да прибави казнену и прекршајну евиденцију за оштећене, на који начин истиче повреду одредбе члана 395. ЗКП.

Такође, бранилац окривљеног истиче да парнична пресуда П 59/20 којом су одређене мере заштите од насиља у породици и забрана узнемиравања, приближавања и приступа у простор око места становања чланова породице, није лично достављена окривљеном већ пуномоћнику окривљеног, па окривљени није знао за наведену забрану, на који начин чињеничним наводима оспорава постојање умишљаја и радњи кривичног дела. Такође, бранилац истиче да окривљени није учинио дело које му је стављено на терет, да није поступао са умишљајем, да је лице које је трајно процесно неспособно, а да у овом поступку ни вештачење није детаљно спороведено, на који начин оспорава чињенична утврђења нижестепених судова и изводи чињеничне закључке супротне оним утврђеним у нижестепеним пресудама, на који начин оспорава пресуде због повреде одредбе члана 440. ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче околности које утичу да казна буде већа или мања, у смислу одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 395. ЗКП, 440. ЗКП и 441. став 1. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног

правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у напред наведеном делу, оценио као недозвољен.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву указује на повреду чланова 34. став 4. Устава Републике Србије и чланова 6. ЗКП, те 14. став 4. Међународног пакта о грађанским и политичким правима и члана 4. Протокол 7. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, као и члана 32. став 1. и 36. Устава РС и 21. Устава РС. Међутим, када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатних протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости у овом делу нема прописани садржај.

Из изнетих разлога Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 484. и 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић